

Kohanimearvu uuring

Taavi Pae

Madli-Johanna Maidla

Raivo Aunap

Kiira Mõisja

- Kohanimeseaduse eesmärk on tagada Eesti kohanimede ühtlustatud kasutamine ning kultuuriliselt ja ajalooliselt väärtuslike kohanimede kaitse. Ühtlustatud kasutuse tagamiseks on loodud kohanimeregister (*KNR*), milles olevate ametlike nimede kasutamine on kohustuslik riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste andmekogude pidamisel, dokumentides ning avalikel siltidel ja viitadel.
- *KNR*-i vastutav töötleja on Siseministeerium ja volitatud töötleja Maa-amet.

- Kohanimeregistris praegu umbes 50 000 kohanime. Kui suureks kohanimeregistri andmete maht kasvab ei ole teada, kuna siiani pole kohanimede tegelikku arvu Eestis uuritud. Eelduste kohaselt on igapäevaselt kasutuses umbes 300 000 kohanime.

- Ekspert loeb kokku Eesti kohanimed, mis ei ole veel KNR-is, aga tuleb sinna koguda vastavalt kohanimeseadusele ja eksperdi hinnangule.

- § 4. Kohanime määramise kohustus

(1) Kohanimi peab olema määratud järgmistele nimeobjektidele:

- 1) haldusüksus;
- 2) osavald ja linnaosa;
- 3) asustusüksus;
- 4) tänav, väljak või muu asustusüksusest väiksem nimeobjekt, mille nime kasutatakse aadressis;
- 5) raudteejaam, rongi- või muu ühissõidukipeatus, lennuväli või -jaam, sadam, tuletorn ;
- 6) riigimaantee, kohalik maantee ja eratee.

(2) Kohanime võib määrata ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 käsitlemata nimeobjektile, kui seda on vaja kohanime alusel eristada.

- **Kohanimeseaduse § 18**
- (2) Registrisse võib kanda ka mitteametlikke kohanimesid kui aja- või kultuurilooliselt olulisi kohanimesid või nimekujusid ning asjaomaseid nimeobjekte iseloomustavaid andmeid.

Nimeobjekti liik	Kohanime d	Nimeobjekti liik	Kohanimed
alev	12	muu maanteetranspordiobjekt	2
alevik	191	muu raudteetranspordiobjekt	178
allikas	139	mägi, oos, voor, rannavall, luide	3879
avamaastik	676	neem, nina, nukk, ots	566
bussipeatus	1	oja	1105
endisaegne haldusüksus või kultuuriline üksus	126	org, ürgorg, nõgu, lohk	637
haljasala	19	paik, paikkond	8
hoone	113	park	180
jõgi	344	poolsaar	112
järsak, pank, kallas, astang, nõlv	167	puittaimestikuga ala (mets, puisniit)	1069
järvistu, järv, lais, järvesopp, laugas	3087	põllumajandusala	57
kaitstav looduse üksikobjekt (puu...)	352	riik	1
karst, kurisu, koobas	56	rongipeatus	1
kergliiklustee (jalgtee, jalgrattatee...)	54	saarestik, saar, laid, kare, maa, rahu	1345
kultuurilooline ja arheoloogiline ala	8	sadam, lauter, valgma, ...	203
kõrgustik, mõhnastik, voorestik, luidestik	11	sadama akvatooriumiobjekt	1
küla	4475	sild	103
laht	366	soo (soostik, soo, raba, soo-osa)	1378
lennuväli	14	soosaar	273
liikluspind	16351	supelrand	12
linn	33	säär, maakitsus	101
linnamets	16	tee, ringtee ...	8463
linnaosa	14	tehisveejuhe (kanal, peakraav, kraav)	782
loodusliku taimkatteta ala (rand, liivik, ...)	88	tehisveekogu (veehoidla, paisjärv, tiik)	1379
maakond	30	tehniline rajatis (torn, mast, ...)	1
maardla	2	tänav, väljak, plats, põik ...	95
maastiku üksikelement (rändrahn, kivi, kivikülv)	22	tööstus- ja äriala	1
maaüksus, krunt, talu	1	tööstus- äri- ja ühiskondlik ala	5
madal, kari, rahu, kuiv	183	vald	183
matmispaik (kalmistu, surnuaed, üksikhaud...)	37	vallasisene linn	17

Mis on
kohanimi?

- **TEEREGISTER**

- Sillad

- Teeregistris on paljudel sildadel nimed, mis sisaldavad (järjekorra)numbreid, väga paljude sildade nimed tulenevad asukohast-asula nimest (st. sekundaarnimed)

- Mõningatel juhtudel

- on tegemist ajaloolise ja tuntud sillaga, mis võiks lähtuvalt kohanimeseadusest olla liidetud kohanimeregistriga.
- Uuema aja tehnilised sillad üldjuhul ei peaks kuuluma kohanimeregistrisse.

- Eraldi kihistuse moodustavad

- ajaloolised sillad ja ka näiteks uuemad jalakäijate sillad (Konuvere kivisild, Vaida (jalakäijate) sild). Lisaks veel:
- Kolu ökodukt. Mõni eelnevast on lisaks sillaregistrile olemas ka kultuurimälestiste registris (seal küll Konuvere sild). Märgilisema tähendusega on kindlasti suuremad viaduktid ja liiklussõlmed (Kanama viadukt).

- **LENNUNDUSEGA SEONDUV**
 - Mida teha ajalooliste lennuväljadega (Piirissaare lennuväli)

- **KESKKONNAREGISTER JA EELIS** (kokku 62 000 kirjet)
 - enamikku kirjetest ei saa vaadelda kui kohanimesid. Paljud on seotud liigikaitsega ja neil puuduvad kohanime tunnused (nt. mingi kaitsealuse liigi leiukoht)
 - Kohanimeregistriga võib liita kaitsealad ja palju üksikobjekte. Siiski on ka nende hulgas küsitavusi, nt sekundaarnimede kaudu ühe kohanime ja asukoha korduv esindatus (nt Huuksi elupuu, Huuksi kaksipärn, Huuksi mõisa park, Huuksi väike-konnakotka püsielupaik)

- **SAKRAALOBJEKTID**

- Praegu registris 111 pühakoda (Eesti baaskaart)
- Tegemist luteri ja õigeusu kirikutega, samas religioonil pole vahet tehtud
- Traditsiooniliselt on Eestis õigeusu kirikute juurde lisatud, et õigeusu kirik (nt Kahtla õigeusu kirik vt ka KNAB)
- Kui aga kirikute teema avatud, siis mida teha teha teiste väiksemate pühakodadega (nt Pahapilli (baptistide) palvemaja/palvela, Võmmorski tsässon jm)

LOODUSLIKUD PÜHAPAIGAD

- **KALMISTUD**

- Enamik Eesti kalmistuid on muinsuskaitsega seotud ja sekundaarnimed (Põlvas on Põlva kalmistu).
- Teisalt on ka kalmistuid, mis pole seotud asulanimega (Sipelga kalmistu Ambla lähedal, Kanepi Alasurnuaid); linnades Metsakalmistu, Raadi ja Siselinna kalmistu (lisaks jaotumine koguduste järgi)
- Perekonnakalmistud (Barclay de Tolly mausoleum; Kärstna kabelimägi=Kärstna mägi, Esna kabelimägi/Müllersfeld). Eestlaste perekonnakalmistud (Everti perekonnakalmistu)

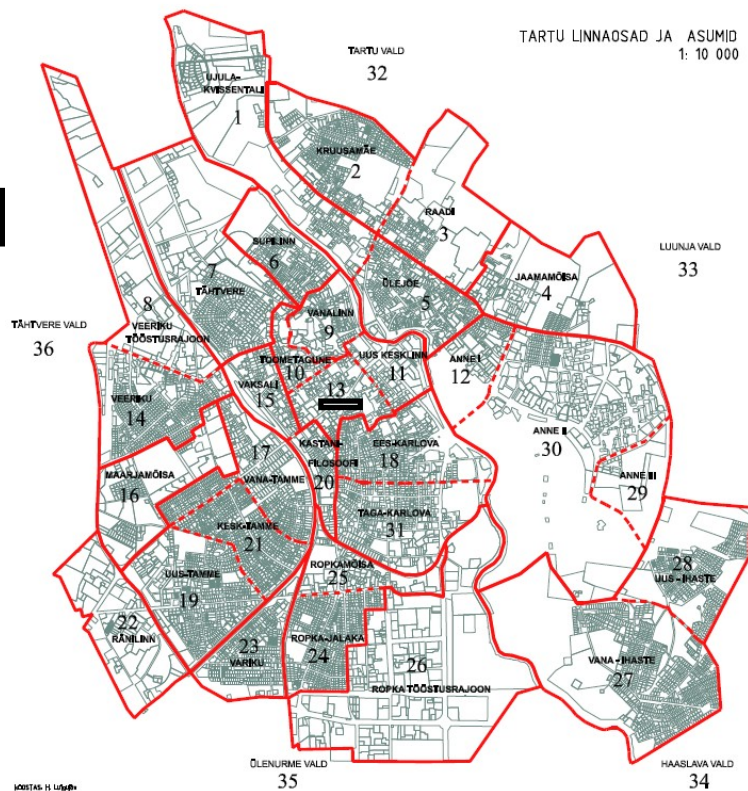
- **SUVILARAJAONID**

- Väikekohtade nime all (praegu 639 kirjet)

- **UUSELAMURAJAONID?**

- **LINNAOSAD JA ASUM**

- Olemas Tallinnast

Nimeobjekti liik	Kohanime d	Nimeobjekti liik	Kohanimed
alev	12	muu maanteetranspordiobjekt	2
alevik	191	muu raudteetranspordiobjekt	178
allikas	139	mägi, oos, voor, rannavall, luide	3879
avamaastik	676	neem, nina, nukk, ots	566
bussipeatus	1	oja	1105
endisaegne haldusüksus või kultuuriline üksus	126	org, ürgorg, nõgu, lohk	637
haljasala	19	paik, paikkond	8
hoone	113	park	180
jõgi	344	poolsaar	112
järsak, pank, kallas, astang, nõlv	167	puittaimestikuga ala (mets, puisniit)	1069
järvistu, järv, lais, järvesopp, laugas	3087	põllumajandusala	57
kaitstav looduse üksikobjekt (puu...)	352	riik	1
karst, kurisu, koobas	56	rongipeatus	1
kergliiklustee (jalgtee, jalgrattatee...)	54	saarestik, saar, laid, kare, maa, rahu	1345
kultuurilooline ja arheoloogiline ala	8	sadam, lauter, valgma, ...	203
kõrgustik, mõhnastik, voorestik, luidestik	11	sadama akvatooriumiobjekt	1
küla	4475	sild	103
laht	366	soo (soostik, soo, raba, soo-osa)	1378
lennuväli	14	soosaar	273
liikluspind	16351	supelrand	12
linn	33	säär, maakitsus	101
linnamets	16	tee, ringtee ...	8463
linnaosa	14	tehisveejuhe (kanal, peakraav, kraav)	782
loodusliku taimkatteta ala (rand, liivik, ...)	88	tehisveekogu (veehoidla, paisjärv, tiik)	1379
maakond	30	tehniline rajatis (torn, mast, ...)	1
maardla	2	tänav, väljak, plats, põik ...	95
maastiku üksikelement (rändrahn, kivi, kivikülv)	22	tööstus- ja äriala	1
maaüksus, krunt, talu	1	tööstus- äri- ja ühiskondlik ala	5
madal, kari, rahu, kuiv	183	vald	183
matmispaik (kalmistu, surnuaed, üksikhaud...)	37	vallasine linn	17

avamaastik	676	niidud ja heinamaad (põhikaart)
endisaegne haldusüksus või kultuuriline üksus	126	kihelkonnad+nulgad+Haanimaa
haljasala	19	enamus Tallinna haljakud ja haljasalad, aga ka nt Võõpsu maantee haljasala ja Saksa-Soome kalmistu Narvas
hoone	113	113 kirikut baaskaardilt eristamata on õigeusu ja luteri kirikud
kergliiklustee (jalgtee, jalgrattatee...)	54	kergliiklusteed ja jalgteed
kultuurilooline ja arheoloogiline ala	85	linnust Saaremaalt (baaskaardilt) ja 2 Võru parki
linnamets	16	Tallinna ja Pärnu linnametsad
maardla	2	Viru kaevandus ja Vasalemma lubjakivimaardla
maaüksus, krunt, talu	1	Kernu pumbajaam
mitteametlik asum	84	Tallinna asumid
muu maanteetranspordiobjekt	2	Raki bussipeatus ja Ülemiste tunnel
muu raudteetranspordiobjekt	178	Raudteepeatused (sh Petseri ja Uue Irboska raudteepeatus)
paik, paikkond	8	Järveotsa (Viljandi linnavolikogu); Naisaare, Noarootsi, Naha
rongipeatus	1	Lahinguvälja peatus
sadama akvatooriumiobjekt	1	Vana-Sauga kai
supelrand	12	om Tallinna rannad, Kala rand Utrias
tehniline rajatis (torn, mast, ...)	1	Kulgu tamm
tööstus- ja äriala	1	Rõuge tööstusala
tööstus- äri- ja ühiskondlik ala	5	Antsla pargid ning Eesti ja Balti soojuselektrijaam
ühiskondlik ala	13	külaplatsid ja mänguväljakud